

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 11 Martiu 28 Febr. 1868.

Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA. Transilvani'a.

Urbariala.

Dupa o lupta de cateva ani purtata din partea n6stra in chestiunile urbariali (rurali) amu ajunsu, c6a inuzi br. Carolu Ap6r presiedintele tablei regesci se 6sa pe campulu publicitatii si se se ocupa cu un'a din chestiunile cele mai delicate. S'a observatu inse, ca dela unu timpu in6ce t6te foile publice maghiare se ocupa in adinsu cu chestiunile urbariali. Cunoscutul advocatu P6vai V. Elek se apuc6 in „Kol K6zl.” Nrii 26 27, 28 de apararea intereselor boierosoi in contra tieraniloru. La loculu aosta ne aducemu aminte, ca dupa esirea patentei din 21 Iun. 1854 a disu cineva in Sibiu: Dr. Grimm ar' merita, c6a feudalistii din Transilvani'a se redice in on6rea lui unu monumentu. Ac6sta se intielege asia, ca referatele urbariali in timpul absolutismului fus6sera pe man'a lui Grimm, care c6a fiu alu unui prefectu din domenele Schwarzenbergiane in Boemi'a se bucur6 de o mare gratia a stapanului seu. 6ra de alta parte C. Schwarzenberg caut6 totu feliolu de cali 6pre a castiga pe boieri 'si a'i impaca cu sistem'a de atunci. D6ca Dr. Grimm ar' fi meritatu dela boieri o statua apoi advocatulu cutare *merita alta*, *pentruca elu scie decifra din patent'a urbariala inca si drepturi de acelea la care Grimm nici ca visase inainte cu 13—14 ani.* Preste ac6sta P6vai V. Elek mai are meritulu de a fi inventatu o teoria n6ua pentru timpul nostru, 6ra aceea suna: Orice privilegiu de natura feudalistica codificatu in Decretum tiparatum, in Aprobate et Compilate trebuie se fa sustienutu si astadi indata ce s'ar put6 explica in fav6rea boieriolu.

Asia: legile fundamentali, dreptulu publicu alu Transilvaniei, n'are nici o val6re, elu se p6te desfiintia? si celu carele vorbesce pentru sustienerea acestuia, este anticonstitutivnal, din contra totu ce este privilegiu, trebuie se se pastreze c6a lumin'a ochiloru?

B6l'a de privilegiu s6mana a fi c6a si b6l'a ungu6na cs6m6r, numita de nemti friguri ungueresci, propria climei unguerene. Inainte de 48 d6ca cutezai a titulu pe cineva numai cu asesor plurium comitatum si nu enumerat6te trei s6u patru comitate, la care era elu asesoriu adica masculus pictus, figurantu, puteai sci, ca s6u nu vei loa nici unu respunsu, s6u unulu grosolanu, prin carele te inveti6, ca altadata se nu fi mojicu si se inveti la omenia. Ar' trebui se citamu aici vreo diece diuaria din Ungari'a spre a demonstra, ca tocma si in acea ti6ra la o parte a intielegintiei mai luminate a inceputu se'i fia rusine de rusinea celorlalti compatrioti, carii al6rga nebunesc6e dupa titule, decoratiuni si ranguri. Foile satirice din Pest'a ne aduc pe fiacare septemana ecsemple de feliolu aosta, unele ilustrate si cu caricaturi. Dupa acelea foi unulu dintre ministrii nu are altu lucru, decatu se refereze asupra nenumerateloru petitiuni, cavalerii, chei de auru, ranguri de camarasi etc. Intr'aceea fia destulu a ne provoca pentru astadata numai la unu articolu de fondu din „Haz6uk” Nr. 35 subacrisu de red. F. Podmaniczki. Acesta premitendu ca constitutionalismulu la unu locu cu boierismulu n'are nici unu intielesu, adauge indata, ca scopulu alergarei nebunesci dupa titule si ranguri este pre langa o desertatiune innascuta, totu odata a se sc6te, distinge, separa dintre celelalte clase de poporu. Atati ani purtarati prin

gurile v6stre ovinte mari de liberalismu, adauge Podmaniczky, candu 6ta ca ne vedemu apropieti de Eldorado-ulu peiloru de cane, pentruca „boierii”, titulele, rangurile, decorationile cresc6 si se imultiescu c6a buretii; 6ra „acestea jucarii de nimicu” se dau unoru 6meni, carii nesciindu cu ce se'si t6ce, timpul6, incepu si si finescu cu toalet'a, 6ra candu mai cauta odata in oglinda s6u isi mai pipaie pelea de cane, atunci ajutati de fantasi'a loru incepu se creda, ca dienu ei sunt 6meni mari.

Pricepemu f6rte bine, d6ca in staturi monarchice suveranulu voidu a distinge pe unii barbari pentru adeveratele, 6ra nu inchiputele loru merite, le tramitu cate unu rang6 s6u o decoratione ad personam, precum se tramitu dela cutare espusetiune industrialu medalii la fabricanti s6u producenti, s6u precum si anticii republicani decor6 pe comandantii, pe oratorii si poetii loru pentru merite extraordinaria; 6ra c6a se oersi 6s o a cineva petecutis, panticutis si medalioru, s6u tocma pei de cane, numai pentru c6a se se distinga de ceilalti compatrioti ai sei, ac6sta e simptom'a unei b6le, care caracteris6za f6rte uritu pe „liber'a Ungaria.” Nemuritoriulu Aleosandru Humboldt avea atatea decoratiuni si diplome de ranguri dela toti suveranii Europei, in catu la m6rtea lui cateva din acelea s'au aflatu aruncate si ratacite priu garder6be, pinte carti, chiaru si sub asternutu. Humboldt nu ceruse nici un'a; suveranii inse s'au intreputu care de care a'si arata recunoscinti'a catra geniulu sciintieloru din secolulu nostru. Noi inse amu cunoscutu in timpul nostru simplii speculanti cu boi s6u cu cai, 6meni cu sciintia de 3—4 clase, carii st6 cu 10 mii fioini in moneta sunat6re asteptandu c6a se le 6sa diplom'a de baronasiu. Amu mai vedutu altii, carii pentru c6a se castige o decoratione au ajunsu la sapa de lemn6, dandu la mese si serate si tramitendu „ploc6ne”.

Alta b6la. Functiunari deputatila dieta. Fiinduca diaristic'a pestana incepe a pregati pe publicu pentru schimbarea legi electorale unguerene din 1848 mai alesu in d6ua puncte esentiali si adica in censu, carele se fia mai mare, si in stergerea privilegiulu de a vota nobiliu c6a nobili dupa capete fara nici unu censu, unele foi grabira a mai sduce in legamente inca si o a treia chestiune ce se p6te referi totu la legea electorala si carea cere o pertractare catu se p6te mai rapide. Aceeasi este: intrarea de a valm'a a deputiloru dietali in functiuni de stat6, in catu publiculu a venitu in celu mai mare prepusu, cumca o multime de insi au candidat6 numai cu scopu c6a mergendu la Pest'a se aiba ocaziune de a'si face mana buna cu ministrii si asia se incapa in vreunu postu bunu, precum au incaputu de eca. mai toti esaii ardeleni cei din partit'a Jungsachsen. Tocma vorbindu despre Jungsachsen „Haz6uk” Nr. 40 recomand6 ministeriulu tactu mai multu.

Ei, dara altii afla reulu cu totul airea. Au ou totu „Haz6uk” descopere in corespondentie scris6 ei dela Agram (Zagrabi'a), cum s'au broditu alegerile croate, in catu 1/2 parte din alesi sunt totu amploiatii, 6ra „delegatiunea regnicolaria” in majoritatea sa e compusa din amploiatii. Scopulu se se ajunga, midil6cele nu gen6za, dice macsim'a. Inse cine au alesu pe acci amploiatii in diete? Poporulu. Si cine'i relege? 6rasi poporulu. De ficea? Ba nu, ci din gr6sa prostia, din lips'a totala de cultura si educatione politica, ilustrata si in anii din urma prin nenumerate coruptiuni (mitiuri), prin brutalitati scarnave si prin o sum6 de omoruri barbare, dintre care cea mai pr6speta dela Ungvaru intrece pe multe altele. Dreptulu poporulu de a alege ori si pe cine de reprezentante alu seu este afara de orice disputa;

d6ca inse reprezentantele seu intra in serviciulu aceluia, pe care elu este insarcinatu a'lu controla in t6te afacerile de stat6, adica d6ca deputatulu poporulu se face slug'a ministriulu, atunci unulu c6a acela se mai p6ta fi alesu? Ac6sta este intrebarea. Dupa spus'a unora s'a intemplat6, c6a unu deputatu se inainteze succesive in cate d6ua posturi si totusi poporulu l'a realesu. Urmarile funeste ale ac6stai modu de alegere le p6te judeca oricine. De aceea un'a din foile satirice fac6 pe asemenea alegatori cu urechi lungi, care inse pre catu alegerile se imultiescu, pre atat'a si ele cresc6.

Dreptulu de proprietate asupra productelor literarie.

Ni s'a pus6 dintr'o parte 6recare intrebarea asia: D6ca cineva compune s6u traduce in Transilvani'a o carte mare s6u mica si o tiparesce, are altulu origine dreptu de a o retipari in folosulu seu materi-le?

Noi raspundemu la ac6sta intrebare cu unu categoricu nu si sustienemu, ca o asemenea fapta cade in clasa furturilor ordinarie. Adeveratu ca in legile mai vechi ale tierei n6stre nu vei prea afla urme de apararea dreptului proprietatii literarie, precum nu vei afla nici pedepse specificate asupra celoru carii aru fura s6u aru ruina s6nele caliloru ferate, s6u sirmele telegrafelor6, s6u machinele de aburu, din cauza ca mai de multu asemenea obiecte de furtu nu ecsist6 de locu. Mai de multu inee in ac6stea tieri nu ecsist6 nici literatura atatu de intinsa si bogata, in catu lacomieci omenesci se i se d6 ocaziune de a instraina din obiectele aceleia. Cu cartile bisericesci si cu cateva carti vechi care se retiparia, amu vedutu facunduse exceptiuni d6ca vrem6 asia; adeverat'a cauza inse era, ca proprietarii acelorasi se aff6 de multu in sinulu lui Avramu impreuna cu clironomii loru legali, prin urmare nu avea cum se'si reclame dreptulu.

De altmintrea si in staturile civilisate ale Europei in care dreptulu proprietatii literarie este definitu si ascuratu prin legi f6rte bine respicate, acelaasi dreptu este pastratu clironomiloru numai cam pre 30 de ani computati dela m6rtea autoriloru. In acelu timpu nimeni nu p6te retipari cutare carte fara concesionea proprietariulu ei sub grea ped6psa. De alta parte proprietariulu productulu sciintificu, literariu s6u artisticu isi p6te vinde dreptulu seu ori cui se va intempla, pentru un'a s6u mai multe editiuni, s6u pentru totudeaun'a. Asia trebuie se fia de ac6 incolo si in Transilvani'a. — B.

Serbii 6re ce aeru mai sufla si resufla?

Man'a de 6meni veniti c6a ospeti in Ungari'a de diosu, serbii fostei Voivodine, au fostu singuri maistri fortunii sale si prin o unita actiune si vinjosia intru a'si conserva si estorce drepturi atatu politice oatu si era: chice, cu t6te ca au fostu numai o mana de 6meni, ei totusi au fostu cei de antai intre natiunile Ungariei, cari isi creara unu respectu de renume istoricu, chiaru si in epoc'a esclusivitatii aristocratice. „Piperiulu e micu, dar' e aspru, picatiosu”, dice maghiarulu. — Si in adeveru, ca privilegiale ce le castigara si le si sustienura pana acuma, se'bii nu le ar' fi potutu usa nici odata, d6ca nu ar' fi resoluti la orice lupte incordate si la orice sacrificia pentru drepturile loru privilegiale, d6ca nu'si loa anim'a in dinti, si cu privilegiulu intr'o mana si cu puterea, pasirea resolta de a le usa si apara in ocalalta, n'ar fi doveditu antagoniloru lor6, ca voiea unui poporu catu de micu, d6ca -si sci st6rce respectu si stima cu lupt'a pentru dreptu, cu vinjosia si alipirea sa de dreptu si de libertate, adica, d6ca,

fara frica de tota borea, va dovedi, ca soi si v're a trai si a se ingriji de sene si n'are lipsa de epitropi in desvoltarea sa, dicu, ca voiea unui poporu catu de miou, neinfanta, durabilu resoluta, e o santiania si fara daun'a binelui comunu nu se mai pote ignora. Serbii si acum se lupta pentru dreptulu loru nationalu si besericescu; ei se adunara si se intielesera in meetinguri, cum scimu. Acum in 23 Febr. er' tienura in No'u a plant'a, in localitatile otelului „Elisabeta“ una beseda serbésca, cu care occasione primariulu orasiului Dr. Miletics intr'unu toastu trasnesce si fulgera si in contra aerului, care i s'ar pune pedeca in calea fericirii nationale. Unu singuru pasu impartasimu din acelu toastu, care cercula prin diurnale:

„Noi“, dice, „nici de maghiaru nici de Schwab nu portamu frica, nici ne radimam n'atata pe politic'a (Serbiei), noi vomu fi aluatulu unui viitoriu mai bunu, deca suntemu uniti. Nici de rege, nici de imperatu nu ne e frica“.

La audiulu acestoru cuvinte provocatória in tonu revolutionariu, asia dice referentele, ca mai multi oficii c. r. au parasitu indata sal'a. Ne place curagiulu si constantia intru apararea drepturiloru nat., candu se ataca tiranesce si hotiesce, inse pana candu se pote midiuloci pe calea luptei legale politice, e nebulia orce provocare de resbunare trezitória. —

Vointia trebue dovedita, ca e solidaria si dorintia generale la intrég'a natiune, si atunci nici cerulu nu va repercuta vocea atarui poporu, ci tote elementele voru cede dreptelor pretensiuni. —

Braslovu 26 Febr. Reuniunea

romana de gimnastica, dupa cum prenunciaramu, serb'a a sera pana dupa mediulu noptii convenirea ei colegiale la „Pomulu verde“. Unu publicu romanu forte numerosu de ambe secsele se afla rapitu de inaltimea artei si de puterea spiritului, care predomnira in acéta convenire. Producerile atatu cele din partea secslui frumosu in musica instrumentala si vocale, catu si cele declamatorice secerara aplausele publicului; er' music'a vocala in choru de barbati si femei, cu deosebire duetele si solurile incantara pe publicu intr'unu modu rapitoriu. Declamarile nutrira anim'a si spiritulu, si totu ce cuprindea program'a fu esecutat de jun'a societate diletantata spre mare multamire si adica:

1. Detonat'a, melodia de Nosieviciu, cant. de chorulu barbatiloru.
2. Craiulu Codruloi, mel. de Schubert, solo acomp. de piano.
3. Ucigasiulu fara voia, balada de Gr. Alexandrescu, declamatiune.
4. Barcarol'a venetiana romantia de Rossi, duettu.
5. Din oper'a Tígana de Balfe, choru de barbati si femei.
6. Aria de soprano din Trovatore de Verdi, solo.
7. Biserica risipita, balada de V. Alessandri, declamatiune.
8. Souvenir de Florence de Voss, esecut. pe piano.
9. Cantecu pentru soprano, solo.
10. Serenada de Brixner, duettu.
11. Scen'a carcerului din Trovatore.
12. Sutiugiulu cantecelu comicu de V. Alessandri.

Ne adaugemu la succesulu acestei distractiuni de multu nutrit'a dorintia, de a vedé in florindu acéta Reuniune, cá se si repetiesca convenirile celu puoinu pe tota lun'a cate odata, formandu unu federalismu de tote artele frumoase si propagandu gustulu frumosului unitu cu folositoriu, cá se se faca alta natura in tote conversarile si convenirile romaniloru, condemanduse odata si eesilanduse cu totulu din petrecherile intr'unite, jocurile — cele timpitorie de minte. — Un'a reuniune de cantari etocmain ajunulu infintarii totu spre scopulu acesta si noi vomu saluta cu tota bucuria si man'a binecuvéntatória asemeni intreprinde:i, pentruca unde denariulu si ajutorulu datu fructifica o vadia nationale si ambitiune pentru totu ceea ce e nationalu romanu, romanii brasioveni 'lu voru conferi pe ihtrecute. —

Sibiu 7 Martiu. Comitulu natiunei sasesci cu occasione visiteloru oficiose a magistratulului si comunitatii se exprima in urmatoriu sensu: cumca doresce si are tare convincere, ca

misunee sa va avé efectu bunu, pentruca atatu Mai. Sa regele, catu si in. ministeriu si in fine ohiaru si poporulu maghiaru nutresce simpatii pentru sasi. Vreo temere facia ou intentiunile in. ministeriu e fara temeiu, pentruca inaltu acelasi n'are intentiune a mai fece si alte ootroari si afara de acéta art. VII de lege din 1848 garantéza si sasiloru libertatile si drepturile loru speciale (Sonderrechte) pe catu acelea se potu suferi cu unionea si egal'a indreptare. Si astadi suntu neaparatu necesarie schimburi afundu taitorie in starea de pana acum; acelea inse se voru face numai pe calea legala parte prin reprezentantia tierii (dieta Transilvaniei? O de i ar' mai veni odata imperati'a; ce o astépta tote clasele poporului transilvanu! R.), parte prin ins'a reprezentantia a natiunei si dor' nu se va afla nici unu sasu fia de ce parere va fi, care se v're si se pote dice, ca constitutiunea sasésca de acum n'are trebuintia de reforme in multe ramuri; ma si din partea universitatii s'au facutu asteliu de declaratiuni. Reformele, ce se voru intreprinde spre binele celu adevratu alu poporului, speréza ca va fi modificarea cea mai din urma esentiala in constitutiune. De altmintea constitutiunea de natiunei prin representarea in dieta imperiala (Reichstag) occasione a colucrá la legile, ce voru veni inainte pentru esecutarea unionei, si pentru regulara oestiunii de limba si nationalitate. In fine isi arata dorintia in interesulu poporului, cá tote organele administratii si representatiunii — se intielege, ca din sasime — se lu intempine cu tota increderea, ca elu nu va crutiá nici o ostenéla, nici incordare pentru inaintarea binelui poporului, fiinduca elu va remané totu déuna ceea ce a fostu: unu fiu credintiosu alu natiunei sale si li se recomandá cá se conlucre in concordia si unanimitate.

Vomu ceti si prim'a circularia, ce o va tramine pe la iurisdictioni si vomu sci inoatrasufla au' a politica. —

Clusiu. „Unio“ afla, ca tabul'a r. transilvana va deveni impartita in 2 despartimente. Unulu va remané in Tergulu muresianu, celalaltu in Clusiu, cá se le aiba si unguarii si secuii in apropiare. Dar' pentru indemanarea natiunei romane „Unio“ inca nu referéza nemicu. —

— Institutulu de honvedu a inceputu in 11 esercitiile si prelegerile, preculu si manurea armeloru si junimea s'a oferitu a dá cate 1 fl. pe luna pentru castigarea recoisiteloru. —

Tergulu muresianu (M. Osiorheiu). Scimu despre decisiunea comitatului Iaurinu din Ungaria: cá nici unu nemes, tekiutetes, nemzetes és vitez'ó se nu platésca vama, cá sarentocii de orasieni si opincari, ei déca le trebue trocare si poduri, se si le faca, pentruca se si tiena norocire, candu voru trece nemesii preste ele. Am cetitu inse, ca traimu in aeru democraticu si ca tote murgu acum pe pitioru democraticu, numai de, de n'ar ologi bietulu, dar' pe incetu, ca numai ou incetulu se face ocietulu. Se vedemu acum la Tergulu muresianu cum se sufla si resufla acelasi aeru. In 27 in conferintia preliminaru a comitetului de scaunul intre alte preotulu reformatu Vályi dice, ca va face propunere, cá dileriloru secui se nu li se ié pamentulu si catu bietu 'lu au. De romani uitase dloi, cu tote oa e egalitate. Altu secuiu dice, oa va face propunere, oa secuii (romanii da?) se nu mai platésca vama la poduri. Fúlep: se platésca unulu cá si altulu (nemultamire!). Se scóla c. Stefanu Rhédey, nu recunósce obligamintea de a purta sarcinele asemenea ou privatii. Nota bene cantelu batuse bicisioru pe arendsasiulu podului cu puoinu mai inainte toema pentru vama. Altulu: Toti se platésca, acum nu se mai afla nobili. Ho! ho! „ver-ce secuiu e nobilu!“ striga o multime. — In caus'a recrutarii disera, ca nu voru dá recuti, pana candu nu se va face legea pentru aperarea tierii, ceea ce Berzenczey o si propuse in comitetu, fara se se primésca.

— Conte Dominicu Teleki tienú alta conferentia pentru redicarea unei cassé de pastrare ou 40 actii cate de 100 fl. Éca asia se facu inceputele cu tote, apoi ou incetulu se perfectioneza. **Numai** romanii nu mai misca nemica!! Si totusi multi din cretarii lui se stórcu de vóie de nevóie chiaru si pe sém'a honvediloru, pentruca in 48 ajutora pe parintiloru, se grabésca preste capu in imperati'a cerului. — Nici o intreprindere mai ecstinsa, de folosu, iniurintia latita preste natiune pentru ai face lumina, cá se cunósca care e calea vietii! — **Avemu 3 municipia** si nici acele nu ambla

inca in pitioe, cum ambla Zarandulu, care respunse com. Zemlinu sci pe voinicia. — Sic non itur ad astra. — La fa bice, nu me temu de nime. —

Br. Carlu Apor presied. tablei reg. din Tergulu muresianu a publicetu o brosiura despre ereditatea sicilica, in care, de bobu narat arator, séu mai pe romanesce paserea malaiu viséza, se iucérca a face pe lume se oréda, ca dupa dreptu in Seovime nu pote fi parentu urbarialu, inse cumca nu fura nici iobagi in fapta, acéta nu o pote br. dovedi, cu tote, ca aici a vorbitu pro domo, ca in Seovime si are mosiele. —

Maghiarii cu ceva mai puoinu intielegu limb'a loru scrisa, decatu romanii pe aloru.

Blasiu Febr. 1868.

In Nr. 6 alu Gazetei amu oititu, ca domnisóra „Unio“ afirma, cumca limb'a romanésca scrisa o intielegu numai cateva sutisioe de romani.

Meritulu si neobositulu barbatu alu natiunei B. au respunsu in merito, asia incatu pote sei fia destulu coonitiei, pana va fi baba din ea, de cumva va avé viatia.

V'reu si eu a mai ilustrá asertiunea dlui B., ca in natiunea romana intielegu limb'a scrisa, déca nu mai multi, celu puoinu atatea persóne, cati unguri intielegu limb'a maghiara scrisa. — Cu vreo cateva esemple si affimu din capulu locului, cumca limb'a oficiose si iuridica se redige pentru lumea pricepatori'a, (szakértő), dar' nu pentru poporu, meseriasi, ori negtiatori. Limba conversatiunii intre deosebibile clase de ómeni, inca se deosebeste, dupa gradulu culturai, cu atatu mai tare stilulu oficiosu, unde se intrebuintieza termini tehnici, dupa diferitele ramuri ale adminietratiunii, politice, iuridice, financiarie, techice, sanitarie, etc. ou deosebire intr'o limba cá cea maghiara, care souma se cultivéza, si -si forméza terminii pentru esprimarea cuventeloru usitate in susnumitele ramuri ale administratiunii, respective le traduce din limb'a germana. — Firesoe adversarii nostri voru reflectá, cá ori cum se sté lucrulu, totusi romanii si limb'a romanésca e mai inapoiata. La asta le respundemu, ca déca ei intielegu pe romanii de supu coron'a St Stefanu oelu ungurescu, au dreptu, este inse rusine ai scóte cuiva ochii, si totu atunci alu huli, ca e orbu.

Déca inse intielegu si pe romanii de supu coron'a St. Stefanu oelu mare, romanescu, adica Romania, atunci se insiéla infriosisatu, pentru ca in Romania libera, limb'a romana a fostu limb'a diplomatica, in dieta, in oficiolaturi, in ministeriu, limb'a principelui, atunci candu limb'a maghiara la aristocrati'a maghiara numai in quina erá suferita, éra limb'a diplomatica si oficiose erá cea latina.

E evidentu dara, ca limb'a romana a fostu, este si va fi totudeasun'a in antietate facia cu cea maghiara, nu numai pentru asinitatea ei cu cele mai frumoase si culte limbi ale Europei, dar' pentruca in sene este recunoscuta de cei mai renumiti limbisti de prea frumoasa si apta spre cultivare. Chiaru unu limbistu maghiaru — despre care nu se pote presupune, ca a vrutu se fia mai dreptu facia cu romanii, de com au fostu de comunu toti istoricii maghiari — in critic'a lui despre limbele Europei dice: „az o-lasz nyelv a világ minden nyelvei között a leg szebb, leg hangzatosabb, és leg zengzetesebb, utánna következék a francia, csak hogy ennél az oláh nyelv zengzetesebb“. — La ce gradu de cultura se afla ea astadi, si unde pote deveni, unionistii, vreamu se dicu „Unio“ et Compagnia ne avendu oonosciintia — n'o potu de judeca; credu inse, oa tare aru involbá ochii cetindu romantiurile, si ou deosebire poesile cele pline de focu si miere ale poetiloru romani, alu caroru nume in lumea intréga suntu cunoscutu — afara de unguri. — Asta vorba e prea usóira si nu dovedesce decatu o rea vointia indreptata asuprane. — (Va urmá.)

ROMANIA.

A d u n a r e a

SOCIETATEI TRANSILVANIA.

(Capetu.)

Se fi fostu óre totu femei'a instrumentulu salvarei nationalitatii romane in Moldov'a si in tier'a romanésca? Nu, dloru. Imi pare reu

de această pucina curtenia pentru secolul frumos din Romani'a dunariana, dară adevărul mai presus de toate! Am avut și noi femei mari, femei ilustre, femei eroice, că mam'a lui Ștefanu cel mare, că domni'a Florio'a a lui Mihail Vitezulu, că domni'a Roxandi'a a Lapuanului, că domni'a Chiajna a lui Mircea Voda și mai multe altele, între cari ar' fi o crimă din parte-ne de a nu menționa pe acea Anet'a Ipatésca, care, într'armata cu două pistole, încurajată la 1848 poporul bucareșian la apărarea libertăților democratice, (aplause entusiaste); dară toate aceste virtuți individuale, ori câtă de sublime, totuși nu puteau avea decât numai influența restrinsă și momentană a unor excepțiuni.

Mi se va spune, poate, că independența politică a fostă menținerea naționalității române pe țărmii Dunării. Da; înseamnă cum oare un popor, atatu de micu, a fostă în stare de a se menține atatu de liberu în mijlocul atatorilor loviri din atatea părți, în cursu de atatu secolu? Mi veți spune, dloru, că această se explica prin viteji'a strabunilor noștri? Prin minunile Trepesielor, Mircilor, Ștefanilor, Raresilor, Michailor? . . . Soluțiunea ni se pare a fi cu totul iluzoria. Au fostă alte popore totu atatu de brave că și românii, avendu în fruntea lor pe niște principii totu atatu de eroici, mai bucurându-se pe de asupra de fortificațiunile naturale cele mai neabordabile, și totuși viteji'a cea mai supra-umană n'a pututu asigura independența lor politică. Albani'a sub Șcanderbeg este în această privință prob'a cea mai apropiată de situațiunea istorică a Romaniei dunariene. Astfelu, nu este de ajunsu de a dice, că naționalitatea noastră de aici s'a conservatu multă vreme independenței politice, ci trebuie se cautăm în însăși originea rațională a acestei independenței, și numai atunci vom putea cunoaște adevărata cauză, pentru ce eu și dvăstra, dloru, suntemu romani până astăzi.

Positiunea geografică. Țara clișei'a enigmei. Sub acestu cuvântu eu nu înțelegu munții, peșcerile, pădurile, fluviile, pustietățile și toate celelalte unelte strategice naturale, cari potu procura unui popor o scapare trecătoare într'un război, dară nu voru fi niciodată în stare de a garanta în perpetuitate independența politică a unei țări. Positiunea geografică a Romaniei dunariene, vîră se dioa locșiorulu seu la mijlocu între trei imperii mari, puternice și rivale; de anteiu Poloni'a, Ungari'a și Turci'a; apoi, prin schimbarea numelor, Turci'a, Austri'a și Rusi'a; dară în orice ocază totu de ună trei, nici mai multă nici mai puțină, ținendu câte-si trele ochii lor atenți asupra țării noastre, și vîră și lacomie oare și trele, și astfel impedându-se fiecare unu pe altu în realizarea visului comunu. Providența a mai voit pe de asupra, că aceste trei puteri se nu se potă împacă nici odată în scopu de a împarti Romani'a dunariene în mai multe bucăți, precum Austri'a, Rusi'a și Prusi'a împartira în secolu trecut regatul polonu. Prim'a încercare în acestu sensu se făcu în 1494, cându regele Ungariei și acela alu Poloniei ținura conferința secretă la Leutschow, de unde se despartira apoi în deșertu, ca-ci fiecare vrea se aibă totulu, și nici unu nu se mulțamea cu o parte, fără a mai vorbi că Turci'a n'a fostă consultată. Apoi în timpii moderni, Austri'a reuși a sustrage Bucovina și o parte din Banatul Craiovei, Rusi'a rapă Besarabi'a, dar' totuși însăși anim'a Romaniiei donarene rămase neatinsă, multă vreme eternelor certe internaționale între cele trei colosuri învecinate, caror'a le plăcea de o potrivă gurile Dunării.

Asia dară, precum femeia salvă naționalitatea română din Macedoni'a, totu așa positiunea geografică ne servi dreptu scutu în Moldovi'a și în Ți'a românească. Strabunii noștri din timpii idolatriei, negresitu, ca ar' fi idealizatu aceste două mari concluziuni istorice, dându locu în religionea națională, prin edificarea unui templu în numele dieului Danubiu pe malurile Dunării și a unui altariu în onora dieiței Venus pe culmea Balcanilor.

În Transilvani'a rolulu femeiei și alu positiunii geografice l'a jucat cartea. Dă, dloru. Numai învetiatu și sacerdotii sei, sacerdotii în tota puterea cuventului, ca-ci în cea mai mare parte ei au fostă preoți ai evangeliului, au menținutu naționalitatea noastră de preste Carpați. Până la secolu XVI românii din Ardélu, se bucurau și ei, dimpreună cu sașii, cu secuii și ungurii, de toate dreptățile civile și politice, în

câtă nu este de mirare, că românismulu a trăita până atunci. Dela secolu XVI în diosu se începura, crescundu cu o repedițiune infernală, acele monstruoase persecuțiuni judiciare, administrative, sociale, cari reduseră în fine, pe frații noștri din Transilvani'a la trépt'a legale de niște dobitoce fără cuventu și fără voință, asupra biculului unor stapani venetici. Naționalitatea română trebuia se péra în Ardélu; trebuia se péra precum a peritu naționalitatea lituană în Prusi'a, pusa de către cavalerii teutonici, întocmai în aceeași situațiune curată ani male, în care legislațiunea maghiară a pus pe românii din Transilvani'a. Înse ochiulu lui Dumnezeu veghiă de sus asupra Daciei lui Traianu, și tocmai atunci cându prăpasti'a desnaționalizării se deschise amenințătoare sub pitiorele ardelenilor. Provedința le șopti în taină: „Invetiați cartea românească șiți fi mențiuți!“ (aplause). Dela 1560 se începe miscarea literară națională în Transilvani'a. Cele d'anteiu carti tiparite în limb'a română, au vedutu lumin'a la Brașov și la Orăștia, aproape ou unu seclu înainte de publicațiunile lui Mateiu Basaraba și ale lui Basiliu Lupulu în Moldovi'a și Ți'a românească. Estrem'a raritate actuală a Psaltirei diaconulu Coresi, a Paliei lui vladici'a Tordasi și a celorlalte tipariturii române din secolu XVI, dovedește mai bine decât orice alta considerațiune, că acele carti au trecut în mii de mâini, au vizitatu mii de bordeie, și în urmă unei circulațiuni întinse, s'au usatu și au disparutu, că acele monete ce nu se odihnescu nici odată în lada.

De atunci încôce progresulu invetiatuței în sensulu național, nu s'a mai întreruptu unu singuru minutu în Transilvani'a noastră la o desvoltare atatu de fecundă, în câtă frații ardeleni revărandu în juru le prisosulu abundanței, ne deteră chiaru nouă, pe Lazaru, pe Laurianu, pe Barnutin, pe I. Maiorescu, pe Papiu . . . (vii aplause).

Astfelu, dloru, cartea a fostă sublimulu, instrumentu, prin care prevedința a perpetuat naționalitatea noastră din Transilvani'a, resistendu la toate lovirile inamicilor străini și la toate uneltirile traditorilor, fără cari n'a fostă nici odată, nici o națiune, precum n'a fostă nici odată nici unu corp ori câtă de frumosu, fără că se l'a deformatu din cându în cându câte o bubă. Cartea trebuie se fie și de acum înainte principala arma a românilor din Ardélu (aplause), în privința careia sabi'a și pusc'a jocă rolulu secundariu alu unui efectu în faci'a unei cauze. Societatea Transilvani'a, destinată a răspândi invetiatu'ă printre frații noștri de preste Carpați, este un'a din manifestațiunile acestei trebuințe providențiale.

Țara de ce, dloru, eu nu me temu a afirmă cu mandria, că această societate va se aibă și ea o parte la menținerea Românismulu din Ardélu, ca-ci cartea este menține. Se trăiescă societatea Transilvani'a (aplause prelungite)."

Dupa cuventare se mai înscrîseră vreo doi membri, și se cetî reportulu comisiei examinătorie de socotele, care află averea societății formată în trimestrul alu 2-lea de 15.168 lei, 1 par. Cu averea din trimestrul 1-u suma totală e: 27.526 lei 7 par., în 3 bonuri ale tezaurulu publicu și în numerariu. Comisiunea încântată de exactitatea socotelor relatéza cu tota recunoștința despre punctualitatea lor. Și anunțându-se cea viitoare preste 3 luni se redică ședința. Datu 3 Febr. 1868 în sal'a Atheneulu romanu, subscrișu presedintele societății

A. Papiu Ilarianu.
Secretari: P. C. Cetățianu, M. Strajanu, G. Comșia. —

Camer'a lucréza în secțiuni și în delegațiuni, diurnalele partitelor se cetă, ma se și denunța nu numai între sine, ci chiaru și faciă cu străinii. Cu deosebire în dilele recente diurnalele opoziționale nu mai scriu alta, decât totu invective și acușe asupra guvernulu. Chiaru și celu ce n'ar fi inițiatu în intrigile partitelor, cetindu diurnalele ar' trebui se marturiscescă, înse cu mare durere, că în Romani'a se află foarte puțină romani mari de anima și cu abnegare, cari se știu înaltă preste interesele private și preste orice felu de patimă și ambițiune în interesulu înaltării națiunii. Am trebuit se și ridemu în pumai de fluctuațiunea și neconsecința sau contradicțiunea unui și același diurnalu. Aruncărăm ochii și în „Convențiunea“ dela Iasi preste unu art. intitulatu „Actualitatea“. Aici se regalésza min. derăzbelu d. Adrianu cu tota felulu de detrageri și soiti

pentru ce? — Pentrucă coonitiiei „Convențiunea“ ei cade lucră gretiosu, „ca d. ministru Adrianu e de origine obscură, ca de educațiune și profesiune e lacău cunoscutu sub numele de „Ghitia Baiatulu“ servindu multu timpu în cas'a unui boe în Valahia din orășia Bucureșci.“ Dreptu care ei atribuie crime preste crime. Numesce apoi Bucureșcii orășiu demoralizatu. Acția ur'a între moldoveni și munteni și dice, că în totu ministeriulu se află numai unu oficiu moldovanu și toti ceilalți s'au mențiuți, apoi și tractarea ar' fi inegală, pentrucă min. a împartitu armat'a în persecutori și persecutați și și min. Adrianu, care a făcutu această este unu traditoriu de tron și de țară. Unele că aceste se le credă Pacala și Tandala, deca se scriu într'unu diurnalu nu boierescu, ci ciocoiescu, care are devisele: „Dumnezeu și poporu, unire personală cu principe străinu; omu și omu, separatiune legislativă, administrativă și financiară“; de romani? — nici pomana.“ — Astfelu de oameni, cari nu le pasa se péra națiunea, numai ei se reasa la putere cu parti'a lor, ni au rosu și pe noi aici până în baierile animei înca și batu jocu de virtute, fidelitate și dreptate. Estorufeliu de oameni ni menim nu le potă dorii reesire victorioasă, decâtă spiritulu timpulu și alu evangeliulu se planeze asupra lor, că se prinda lupt'a pentru comun'a fericire ou unirea puterilor, ér' nu desbinarea lor, pentru solidarea simțiulu naționalu, ér' nu pentru surparea și nădăsierea lui în soldulu străinu. — Oare de ce nu ésa unu diurnalu, care se îe la biciu toate vitiale partitelor și se lucre la surparea lor în favoarea binei națiunii și a fericitulu ei viitoriu? —

— „Monitorulu“ relatéza, că trimisii guvernulu romanu la Petersburg au fostă primiti în audiința de împ. Rusiei, care i asigură de simțimintele sale de amicitie pentru Domniotriulu Romaniiei și de dispușiunile sale viitoare pentru statulu romanu.

— Diurnalulu oficiosu maghiaru din Clusiu „Unio“ în art. începătoriu din 6 Mart. după dice, că s'a făcutu neposibilă reșcularea bulgarilor din cauza că Turci'a deșteptată a asediată militia pe partea Dunării, apoi despre Romani'a scrie, că ea cu purtarea guvernulu seu a adus pedea, pentrucă principele Carolu are foarte mare poftă de titulu: „regele Romaniiei“, și vré alu castigă cu spriginulu Rusiei, pentrucă după cum se dice în 1866 a fostă tiparitu memorialu cu inscripțiune „Carolus I. rex Romaniie“: apoi eschima, oare din visurile din 1868, cându se voru disturbă? și cându se voru deschide ochii lui Brateanu și ai consociloru într'unu astfelu de gradu că poporul romanu se și cunoșca puterea sa în adevărata ei mesura? (românii pe sate așa ar' răspunde aici: di-i mama gșiata se nu apuce a-ti dice ea mai antai r.) și se nu se apuce de unu oare, ce trece de 100 ori preste puterile lor.“

Lucrurile în adevăr înse mergu pentru Romani'a mai bine, decâtu s'ar poté încuviința de dusmanii ei. —

— „Monitorulu“ publica astăzi unu diurnu alu consiliulu de ministri, prin care se otăreșce a se dá postele cu brevete, și decide a se ținé licitațiune pentru această în trei rânduri la 45 zile de intervalu: Cea d'anteiu va fi dela 15—18 Martiu, a două dela 1—4 Aprile, și a treia dela 15—18 aceleiași luna, la câteva din reședințele principale de districte.

D. Dionisie Craifalénu, d. Ștefanu Emilianu, d. Ignat. Diaconovici și d. Ștefanu Miclea se declară de cetățiani romani, în usulu tutaroră dreptorilor politice. —

Cronica estera.

Materi'a cea mai importantă la combinațiuni politice ne da misiunea principulu Napoleonu, care calatosi prin Germani'a și sosi în 4 la Berlinu și se ordé, că va veni și la Viena de nu și la Pest'a. Din toate coniecturile esite despre scopulu acestei calatorii ni se pare mai aproape de adevărul informațiunea, ce o cetim în diurnalulu „Le Temps“ din 4 Martiu, care scrie, că unu corăsp. din Viena în „Nord Est“, descopere, cumcă această misiune și ar' fi dat'ă sie însuși princ. Napoleonu, fără caracteru oficiosu, care s'a făcutu diplomatu de vóia bună. Tota lumea ști, că un'a din ideele princ. Napoleonu e a face pe toate celelalte puteri a parasi pe Rusi'a și a constitui o solidară opozițiune la agresionile ulterioare ale colosulu nordicu; elu

se doze dar' in persóna la regele Prusiei in sperantia, de alu desface de aliantia cu Rusia, si din partea guvern. francezu i s'a lasatu vóia libera fara a fi autorisatu a vorbi in numele lui. Asia principele are vóia libera a ambla in acésta misiune prin tóta Germani'a, déca i va succede a apropia solutiunea cestiuniloru prin una solidaritate a mai multoru poteri, cari tóte au interesu, cá Orientulu se nu devina esploatau de interesele muscovitice.

In Prusia regele a emis una ordinațiune care confiscă averea regelui de Anover'a cu rezervare de a se incuviintia si de catra dieta. Cartea judecatoréscă de statu, a decisu a acusa pe cont. Platen pentru crim'a proditiunei, pentru cele ce se intimplara la Hietzing, cu toastele provocátorie. —

In 5 Martiu princ. Napoleonu cercetă pre regele si regin'a si primi contravisit'a regelui. Prandiulu dimpreuna cu suit'a 'lu avú la regele. Primirea i fú cu intimitate. —

Caus'a cu Danimaro'a inca totu plútéza, fiinduca Prusi'a nu va a da din mana portulu cei face neaperatu de lipsa pentru marina si Dani'a ér' urgitéza eesecontarea stipulatiuniloru, dupa cari are se reprimésca Schleswigulu de nordu cu portulu.

Hasianii dederă unu manifestu in caus'a restituirii autonomiei avute si rapite prin Bismark, prin care provóca pe toti fratii compatrioti, cá se remana credintiosi colórei hasiane tienendu de parol'a: corón'a principelui nostru indereptu! restituiria drepturiloru si a autonomiei constitutionale, la satana cu crim'a aneasiunii! Or'a vine, vai de vendiatori! Resbunarea lui Ddieu asupra tiraniei prusianismului! Se traiésca principele electorale! Hasia si Germani'a!

In Germani'a de sudu inca incepu miscarile semnalizate inca din 1866. Regimulu Bavariéi érasu negociéza cu regimelu Germaniei de sudu pentru fundarea unei federatiuni sudice. Proiectulu bavarezu se afla gata si vrea a pretinde acele drepturi, cu cari o imbieá Prusi'a in 1866, adica comand'a suprema preste trupele din sudu ceea ce inse contradice aliantiei defensive si ofensive din Augustu 1866, care stipuléza comand'a suprema pre langa regele Prusiei. Se crede, ca asemeni negociatiuni se voru face si cu Austri'a, cá rudita cu Bavari'a, spre a se intemeia o federatiune de sudu nedependenta, ad. a se intemeia si unu dualismu germanu. —

In Marea Britania, cas'a de diosu, siedinti'a din 5 Martiu dechiară noulu ministru Disraeli, cumca politic'a lui Derby va fi si politic'a sa. In afara va fi pentru pace nu inse nici izolata nici egoistica, ci in tóte partile binevoitórie, avendu de tianta a sustiené pacea lumei. Ce privesca la politic'a din intru, apoi apromite Disraeli, ca starea esceptionala din Irlandi'a se va curmá in scurtu timp; apromite inse o explicare mai pre largu pre Marti'a viitória. Accentuamú aci, ca Disraeli e cu cele mai amicabile afectiuni cetra imp. Napoleonu; si aliantia cordiala a puteriloru occidentale e ascurata in favórea pacei si sub ministeriulu lui Disraeli. —

Franci'a armata din talpi pana in crescetu prin rostulu min. Rouher dechiară acum in camera, ca pacea nu se va turburá, fiinduca norii s'au imprastiatu. —

Manifestulu lui Mazzini. Mazzini a emis unu nou manifestu revolutiunariu asiediatu pe principiulu federativu. Intre altele manifestulu cuprinde si aceste: „Vechi'a Europa eospira! Sculative se ne desteptamú! Nu auditi voi sgomotulu celu subteraneu, precum se aude elu intr'o naia sferimata de viscolu, unu sgomotu, care prenuencia nemidilocit'a apunere? Si nu simtiti voi acestu cutremuru, acestu vuietu alu ferberii celei secrete, acestu torente ascunsu, care pune in miscare totulu, dupa cum pune suflarea ventului in miscare verfurile silveloru — intre lumin'a diminetii si apusulu sórelui? Ast'a este Europ'a cea juna, care se redica, ast'a e nascerea unei epoce nóue, suflare dumnediésca, care prenuencia popóreloru sórele umanitatii. Fii si lui Dumnedieu si ai omenirii, redicative si pasiti inainte, ór'a a batutu, libertateviéza in voi, egalitatea, pe care pana acum ómenii o asteptá numai din ceriu, se afla acum pe pamentu in midiloculu vostru, si dupa emancipa-

tiunea individuala se redica cea sociala. Bagati de séma, cá se puneti acésta in realitate, arative demni de problem'a vóstra! —

Literariu. Hor'a nóua intitulata mirele Romaniei, cuvintele de G. Sionu, musio'a de A. Flechtenmacher, a esitu de supu tipariu si se afla de vendiare la librariile Sococu, Gebauer, Ioanide si in localulu conservatoriulu musicalu in Bucuresci. —

— Tablou sinopticu de espicarea noului sistemu metricu decimalu, cu desemnulu mesuriloru si greutatiloru noua, contienendu, pe scurtu si espicarea noului sistemu monetariu, — (lucrare aprobata de consiliulu permanentu alu instructiunii publice si de consiliulu tehnicu) de I. M. Bujoreanu. La librari'a Sococu si Comp. in Bucuresci, pe pretiulu de 50 bani ecsemplariulu. —

— Discursulu ce a tienutu d. I. Heliade Radulescu in sal'a Atheneului la 10 Decembre trecut, asupra literaturii si politiceii, a esitu de sub tipariu sub titulu de unu fragmentu din Atheneu.

Pentru amatori se afla de vendiare la librariile dd. Alecsandru Danielopulo si G. Ioanide pre comptulu societatiiloru Bibliophile ce se forméza spre tipariu cartiloru de valóre istorica, sciintifica si morala in limb'a romana, cum si dictionarie enciclopedice. Pretiulu unei brosiure 1 sfantiu. —

— Diariulu „Pressa“. „La anulu 1868 Februaru 18 aparandu in Romania unu nou diariu „Pressa“, din parte-ne nu putemu se'lu primimu decatu cu bine ai venitu.

Dar' ce opinii si ce partitu au datu nascere acestui organu de publicitate? éta intrebarea ce se presenta odata cu salutarea.

Nici o opiniune si nici unu partitu, ne respunde insusi diariulu in cestiune; ca-ci de parte de a voi se se supuna unei colectivitati cu aceleasi aspiratiuni si idei, numita partita, densulu aspira a avea unu rol mai mare de catu acest'a, ca-ci tinde a grup'a in pregioru 'i tóte opiniunile, ori care le-ar' fi colórea, cu conditiunea inse ca ómenii ce le profesă se fia onesti.

Acest'a este scopulu politicu alu mentionatu ui organu; ér' celu instructivu se resuma intru a respandi sciinti'a in tíera. scl. „Pers.“ Noi nu primiramú inea acestu diarnalu, dar' ni se pare, ca in scopulu datu pe facia ne amu invoi. —

Novissimu. Pest'a 8 Martiu. Dóue emise ale r. ministeriu de justitia privesca la asiadiarea tr. urbariali si la regularea desdaunnarii in Ardélu.

Böszörményi cere reasumerea judecatii sale; junimea la onoratu cu pregatiri de conductu de tortie si amicii iau castigatu depunerea amen-dei de 2000 fl., dar' inchisórea? — —

Nu e adeveratu, ca resiedinti'a se va stramutá in Pest'a, pana candu susta Austri'a.

Bagetulu Romaniei: venitele 205 1/2; spesele: 203 milióne. —

Coloni'a 5 Martiu. Se scrie din Parisu diarnalulu „Kölnische Ztg.“: In cercuri oficióse se vorbesce, ca Monstier este fórtu multumitu de intentiunile din Petropole, cari i s'au impartasitu prin Budberg; relatiunile cu Prusi'a inca sunt escelente; misiunea principelui Napoleone nu póte fi dara decatu o misiune impacinitória. — F.

Nr. 30/1868.

3-3

Publicatiune.

Din partea subscrisului c. r. notariu publicu cá comisariu de judecata se dá in cunosciintia, ca in urm'a aprobării inclitulu magistratu urbanu si districtualu cá tribunalu, din datu 15 Febr. 1868 civile, cas'a de sub Nrulu protocolulu 295 din suburbiulu de susu, strat'a

Furcoaei, care se tiene de erediul lui Nicolau Vilará, apoi marfe si mobilia séu bunu miscatori, se voru vinde pe calea liberei licitatiuni publice celui ce va da mai multu.

Spre scopulu acesta se defigu dilele, si anumitu pentru vinderea marfeloru si a celorlalte mobilia diu'a de 2 Martiu a. c. si spre scopulu licitarii casei remase primulu terminu se defigu pe diu'a de 16 si alu doilea terminu pe 23 Martiu a. c. totudéuna inainte de amiédi la 9 óre, la faci'a locului, unde se va licitá realitatea.

Doritorii de a licitá se invita cu acelu adausu, ca comperatoriulu, dupa ce va urma adausulu judecatoréscu, are se depuna in bani gata la man'a comisariulu licitatoriu unu vadium de 2%, adica 3 procentu din pretiulu celu mai suitu alu licitarii, si cumca celelalte conditiuni ale licitatiuni de adi incolo se potu vedé in tóta diu'a in órele de oficiu in cancelari'a subscrisului, in cetate, strat'a Scheiloru Nr. 134. —

Brasiovu 21 Februaru 1868.

Notariulu publicu c. r.

Carol Conradu m. pr.,

(trad.)

cá comisariu judeciale.

Publicatiune.

Bunulu fostu odata in posesiunea lui Iosifu Bistrai in Bistr'a aprópe de Campeni, Abrudu si de drumulu de tíera nou deschisu alu Turdei, pentru departarea locuintei posesorului se afla de vendutu séu de ecsarendatu; se afla totuodata pre acestu bunu una negociataria de marfe micste si unu edificiu cu positiunea langa drumu fórtu aptu pentru ospetaria (crisma).

Deslucire mai de aprópe se face prin

Adolf Stoffel

1-3

in Sibiu. (Hsh.)

Nr. 777.

3-3

Publicatiune.

Prin care din partea comunitatiiloru Gyergyó-Sárhegy si Ditró se face publicu cunoscutu, cumca in urm'a incuviintiarrii inaltulu r. guberniu ardélenu esita cu datu 24 Sept. Nr. 5793 din a. c. tóte folósele Borszék-ului, pe temelulu punctariloru conditionale privitórie la acésta, se voru da in arenda cu licitatiune publica, care se va tiené la cas'a comunitatii Sárhegy in 24 Aprile 1868 la 10 óre dimineti'a, pe 6 ani armatori dela 1-a Novembre 1868, si se voru cede in folosinti'a celui ce va dá mai multu. — Pretiulu de strigare pe unu anu s'a statoritu la 30.000 fl. v. a. din cari 10% in bani gata, séu de 2 ori atat'a in obligatiuni de statu trebue se depuna cá vadiu la comisiunea de licitatiune toti aceia, cari dorescu a licitá. Conditiunile mai specializate se potu primi in cunosciintia ori candu in cancelari'a susumiteloru 2 comunitati.

Ditró in 25 Octobre 1867.

Csibi Lajos, judele din Ditró.

Csérgő Sigmund, judele din Sárhegy.

Subscrisulú vinu a aduce la cunosciintia onoratului publicu, ca in 25 Februaru a. c. am deschisu cancelari'a mea de **advocatu** in Fagarasiu. Rogu pe onor. publicu a me onorá cu increderea ea in orice felu de procese si alte afaceri de dreptu, ca ci eu me voiu nevoi, a i servi si a i impliní dorintiele cu cea mai mare acuratetia, si afacerile incredintiate a le efeptuá in timpululu celu mai scurtu.

Fagarasiu, in 25 Febr. 1868.

Arone Densusianu,

3-3

advocatu.

Cursurile la burea in 10. Mart. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 54 cr. v.
Augsburg	—	—	113 „ 75 „
London	—	—	116 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	59 „ 10 „
Actiile bancului	—	—	707 „ — „
„ creditului	—	—	187 „ 80 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 4. Mart. 1868:

Bani 66.— — Marfa 66 50.